

STATISZTIKA

A lezárult hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések adatainak statisztikai elemzése 2024-ben

Mikó Zsófia, statisztikai elemző, Közbeszerzési Hatóság

DOI: 10.37371/KEP.2025.8.5

Címszavak: *hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás, közbeszerzési piac, verseny, közbeszerzési szerződés, eljárásrend*

A Közbeszerzési Hatóság a közbeszerzési piacon megvalósuló verseny intenzitásának mérésére több mutatót is folyamatosan vizsgál jelentéseiben. A Közbeszerzési Értesítő Plusz 2025. VII. évfolyam 6. számában az egyik legfontosabb mérőszámmal, az egyajánlatos közbeszerzésekkel foglalkoztunk, mostani cikkünkben pedig egy másik, a verseny intenzitásának vizsgálatára szolgáló fontos mutatót, az eredményesen lezárult hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz (HNT) kapcsolódó közbeszerzési szerződések alakulását fogjuk vizsgálni.

A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás egy sajátos közbeszerzési eljárásfajta. Kivételes jellegét az adja, hogy megindításakor a Kbt. eltekint a nyilvánosság tájékoztatását biztosító hirdetmény közzétételétől, így az eljárásban csak az ajánlattételre felhívott személyek, illetve szervezetek vehetnek részt. A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás olyan egyszakaszos eljárás, amelyben nincs részvételi szakasz, az eljárás megindítása az ajánlatkérő által egy vagy több gazdasági szereplő közvetlen ajánlattételre felhívásával indul, vagyis az eljárás zárt körben zajlik. Figyelemmel a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások versenyszűkítő és versenykorlátozó jellemzőire, azokat a törvény csak kivételes

körülmények között, szigorú szabályok betartása mellett engedi alkalmazni. A Kbt. alapján az ajánlatkérők kötelesek a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megindításáról tájékoztatni a Közbeszerzési Hatóságot, a jogalapot alátámasztó tények ismertetésével, mely alapján a Hatóság részletes indokollással ellátott döntést hoz az eljárás megalapozottságáról.

A Közbeszerzési Hatóság egyik kiemelt célja a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások arányának folyamatos csökkentése, ezért szigorúan ellenőrzi az eljárás jogalapi feltételeinek teljesülését, különös tekintettel a Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontja szerinti reális alternatíva hiányára és a közbeszerzés tárgyának a versenyt indokolatlanul szűkítő meghatározásának tilalmára vonatkozó feltételek fennállásának megalapozottságát. A Hatóság a honlapján rendszeresen közzéteszi és aktualizálja a Hatóság keretében működő Tanács útmutatóit, így a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló útmutatót is, illetve 2024-ben kibocsátásra került a Közbeszerzési Hatóság elnökének közleménye a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások versenyre gyakorolt káros hatásairól és kivételes körülmények közötti alkalmazhatóságáról.¹

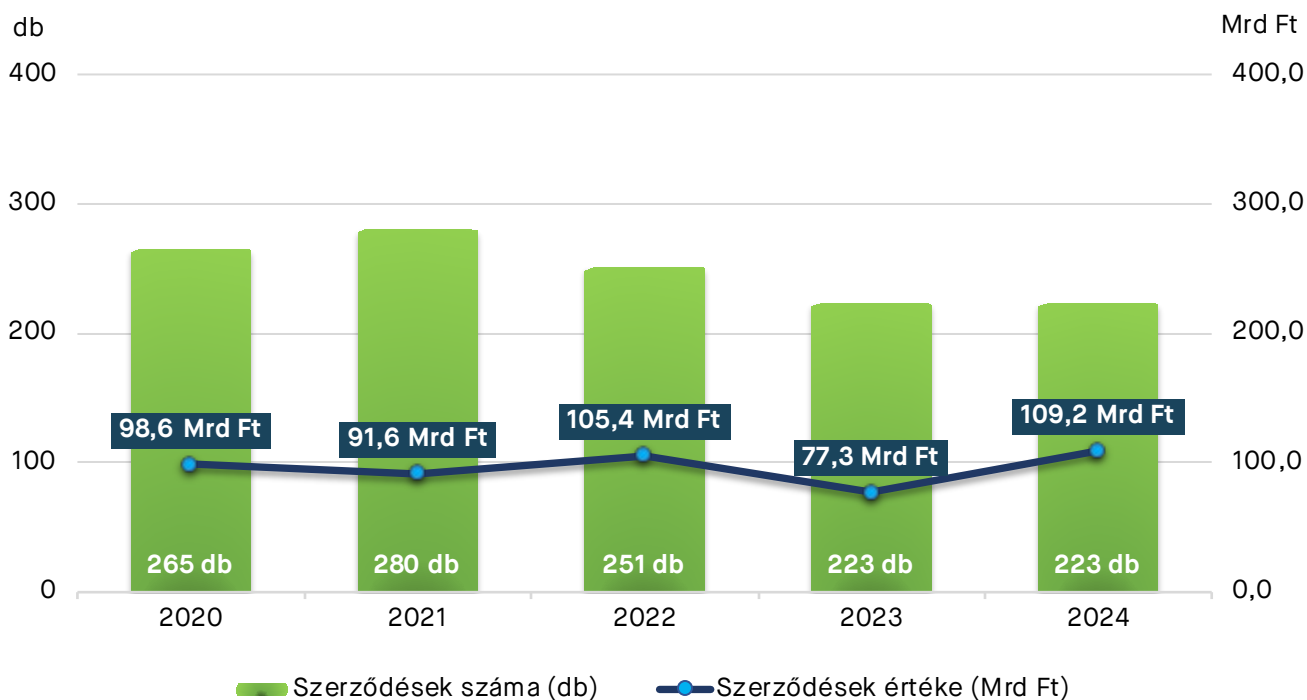
¹ <https://kozbeszerzes.hu/tevekenysegek/jogalkalmazok-tamogatasa/kozbeszerzesi-hatosag-elnokenek-kozlemenyei/a-kozbeszerzesi-hatosag-elnokenek-kozlemenye-a-hirdetmeny-nelkuli-targyalasos-eljarasok-versenyre-gyakorolt-karos-hatasairol-es-kiveteles-korulmenyek-kozotti-alkalmazhatosagarol-24-04-15/>

Az eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódóan megkötésre került közbeszerzési szerződések száma az elmúlt években tartósan alacsony szinten állt, köszönhetően a Hatóság szigorú, de következetes gyakorlatának, amely jelentős mértékben csökkentette a versenyt nagymértékben nélkülöző eljárásokat. 2021-től 2023-ig a megkötött hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó szerződések száma csökkent, 2024-ben pedig stagnált, így 2021-hez képest 2024-ben 20,4 százalékkal kevesebb HNT szerződés megkötésére került sor.

A megkötött hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások-

hoz kapcsolódó szerződések összértéke 2020-ban és 2021-ben közel azonos értékű volt, 2022-ben kis mértékben emelkedett, 2023-ban pedig jelentősen csökkent, majd 2024-ben a 2022-es adathoz hasonló szintre emelkedett. Az ingadozás ellenére összességében viszont elmondható, hogy az elmúlt öt évben a megkötésre került eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések összértéke az összes megkötésre kerülő szerződés összértékéhez viszonyítva igen alacsony szinten mozgott, ahogyan ezt a későbbiekben látni is fogjuk.

1. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK (DB) ÉS ÉRTÉKÉNEK (MRD FT) ALAKULÁSA 2020 ÉS 2024 KÖZÖTT

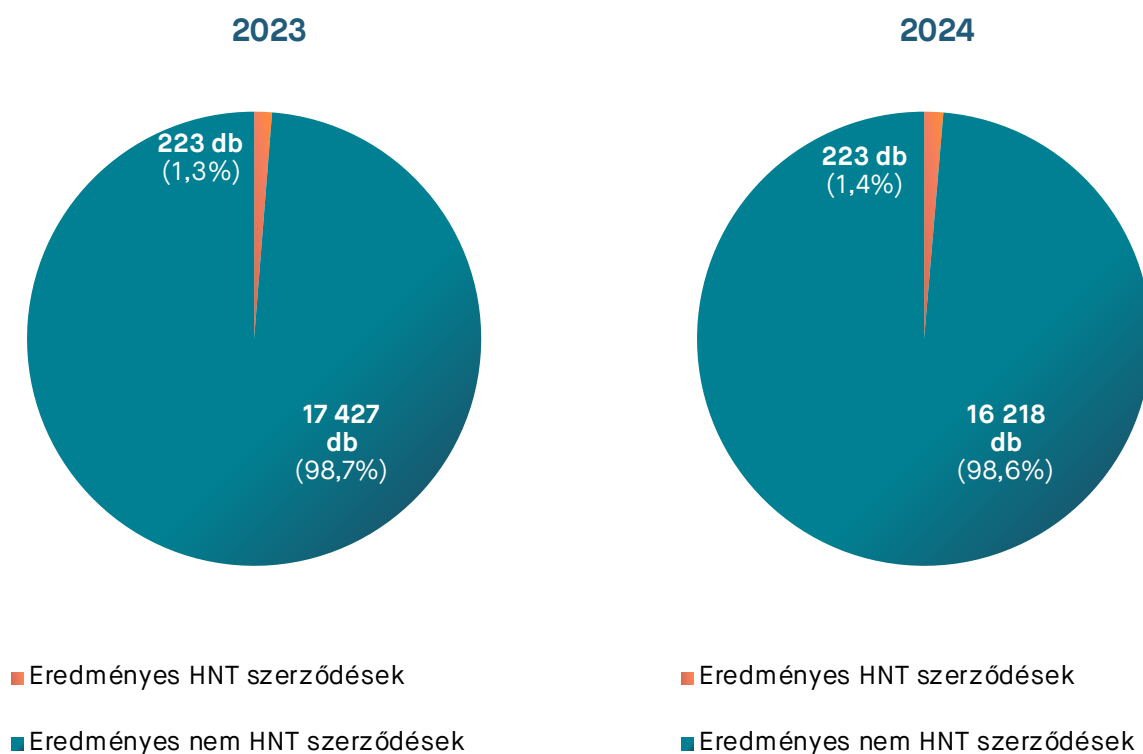

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2024-ben 223 darab eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásához kapcsolódó közbeszerzési szerződést kötöttek, amely pontosan megegyezik a 2023-as év adatával, míg a nem HNT szerződésekből 1209 darabbal kevesebbet kötöttek, mely 6,9 százalékos csökkenést jelentett az előző évhez képest. Az összes közbeszerzési

szerződés tekintetében a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések hányada kifejezetten alacsony szinten volt az elmúlt két évben, a megkötött szerződések mindössze 1,3-1,4 százaléka kapcsolódott hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz.

2. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK ARÁNYA 2023, 2024 ÉVBEN

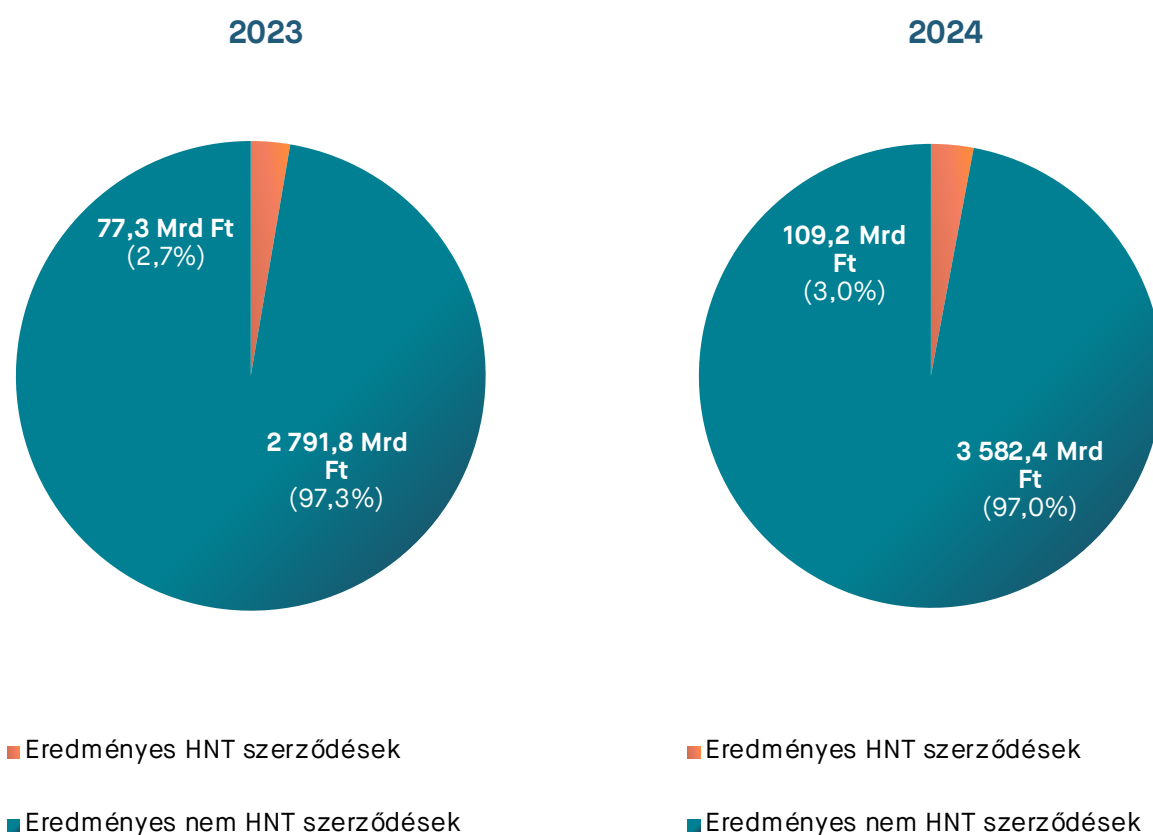

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Az eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések összértéke 31,9 milliárd forinttal, míg a többi nem HNT szerződés értéke 790,6 milliárd forinttal emelkedett 2024-ben az előző évhez képest. Ezáltal a hirdetmény nélküli

tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések értékaránya 0,3 százalékponttal nőtt 2023-hoz képest, de így is csupán az összes megkötött közbeszerzési szerződés 3 százaléka kapcsolódott hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz.

3. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA, 2023, 2024 ÉVBEN

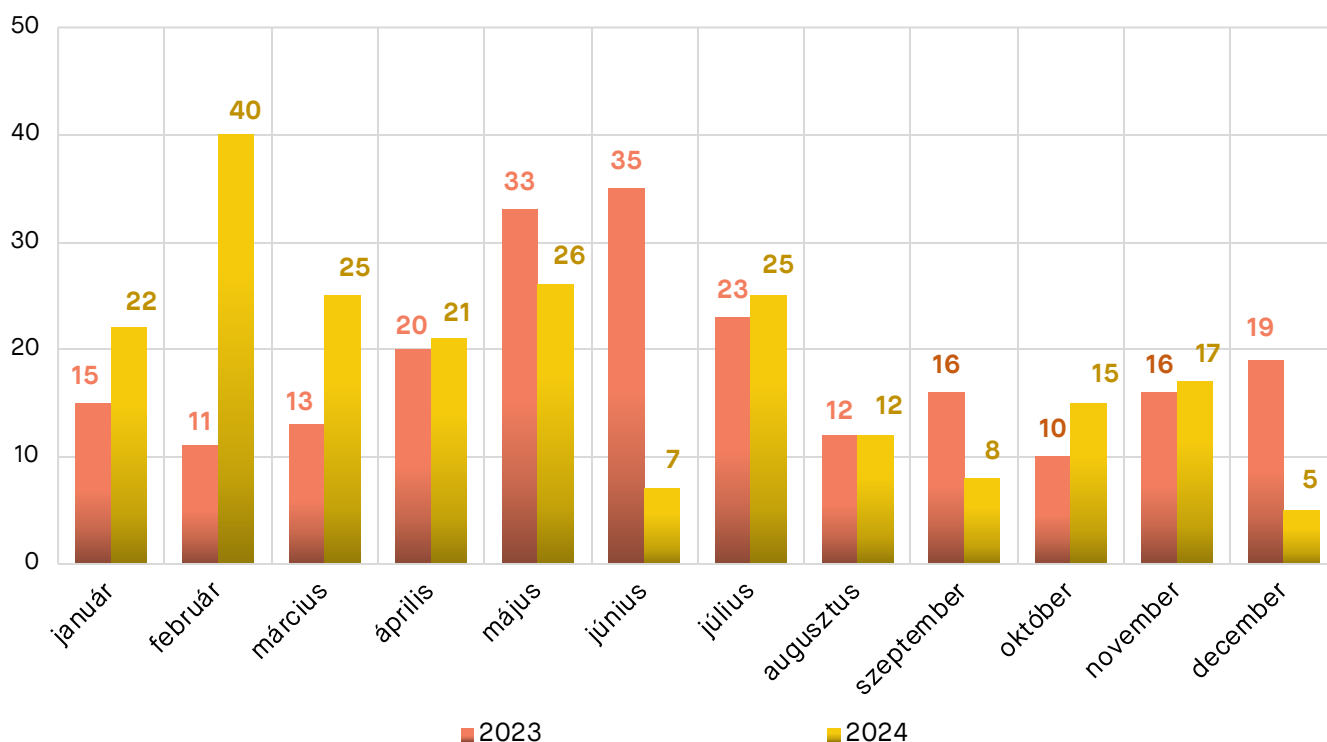

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2024-ben a legtöbb eredményes hirdetés nélküli tárgyalásos eljárásához kapcsolódó közbeszerzési szerződést 2024 februárjában kötötték (40 darab), ebben a hónapban nyolcszor annyi szerződés megkötésére került sor, mint a legalacsonyabb értékkel rendelkező decemberi hónapban (5 darab).

2023-ban és 2024-ben havi szinten átlagosan 19 darab eredményes hirdetés nélküli tárgyalásos eljárásához kapcsolódó közbeszerzési szerződés megkötésére került sor. A két év átlaga azért egyezik meg, mivel 2024-ben és 2023-ban azonos mennyiségű eredményes hirdetés nélküli tárgyalásos eljárásához kapcsolódó közbeszerzési szerződést kötöttek.

4. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMA (DB) AZ ELŐZŐ ÉV AZONOS IDŐSZAKÁHOZ KÉPEST, HAVI BONTÁSBAN

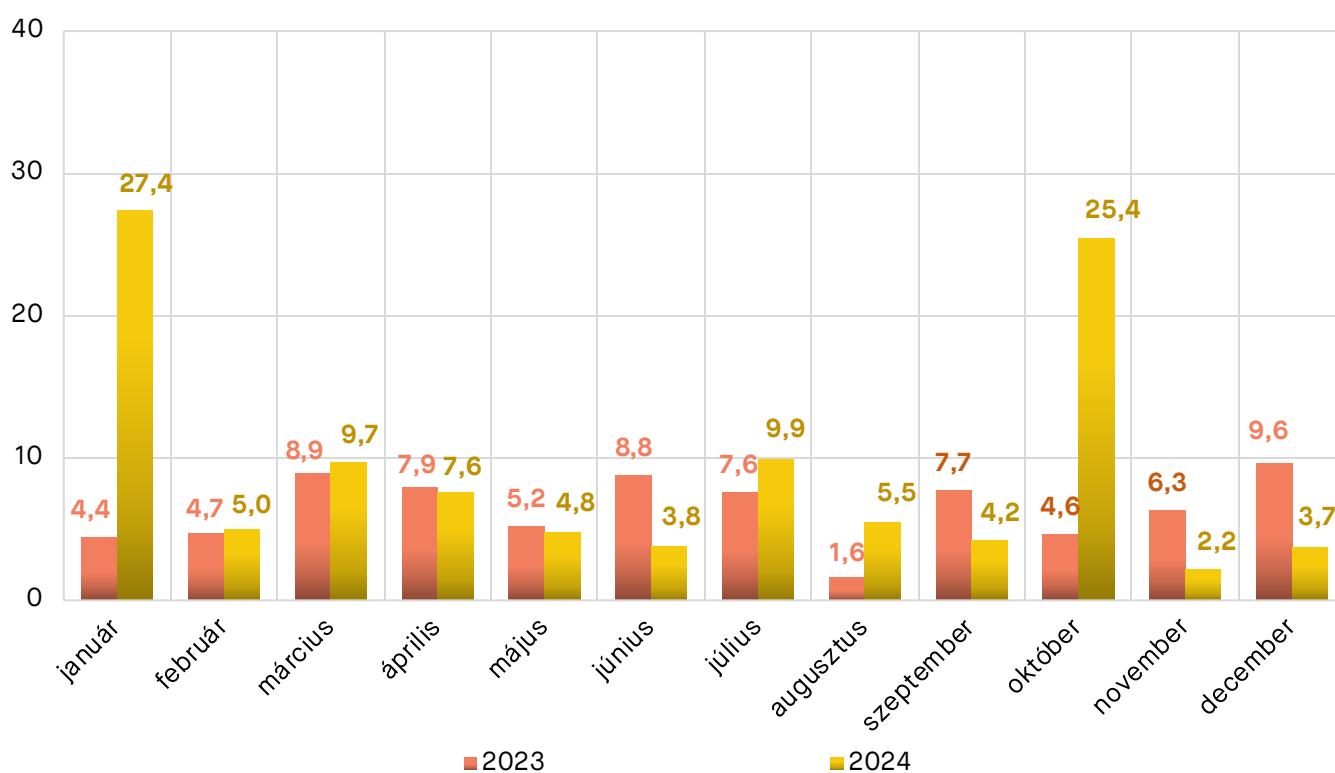

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2024-ben havi szinten átlagosan 9,1 milliárd forintnak megfelelő összegben került sor eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljáráshoz kapcsolódó közbeszerzési szerződés megkötésére, mely a 2023-as év 6,4 milliárd forintos átlagához képest magasabb. Az emelkedést az okozza, hogy 2024-ben két hónapban, – januárban és októberben –, kiugróan magas volt a megkötött HNT szerződések értéke, az év többi hónapjához viszonyítva.

A legmagasabb értékkel bíró januári és a legalacsonyabb novemberi adat között 25,2 milliárd forint volt a különbség a megkötött szerződések értéke tekintetében. A januári és az októberi hónapon kívül, a többi hónapban, az előző évihez hasonló, egyenletes eloszlása volt az eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések értékének.

5. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK ÉRTÉKE (MRD FT) AZ ELŐZŐ ÉV AZONOS IDŐSZAKÁHOZ KÉPEST, HAVI BONTÁSBAN

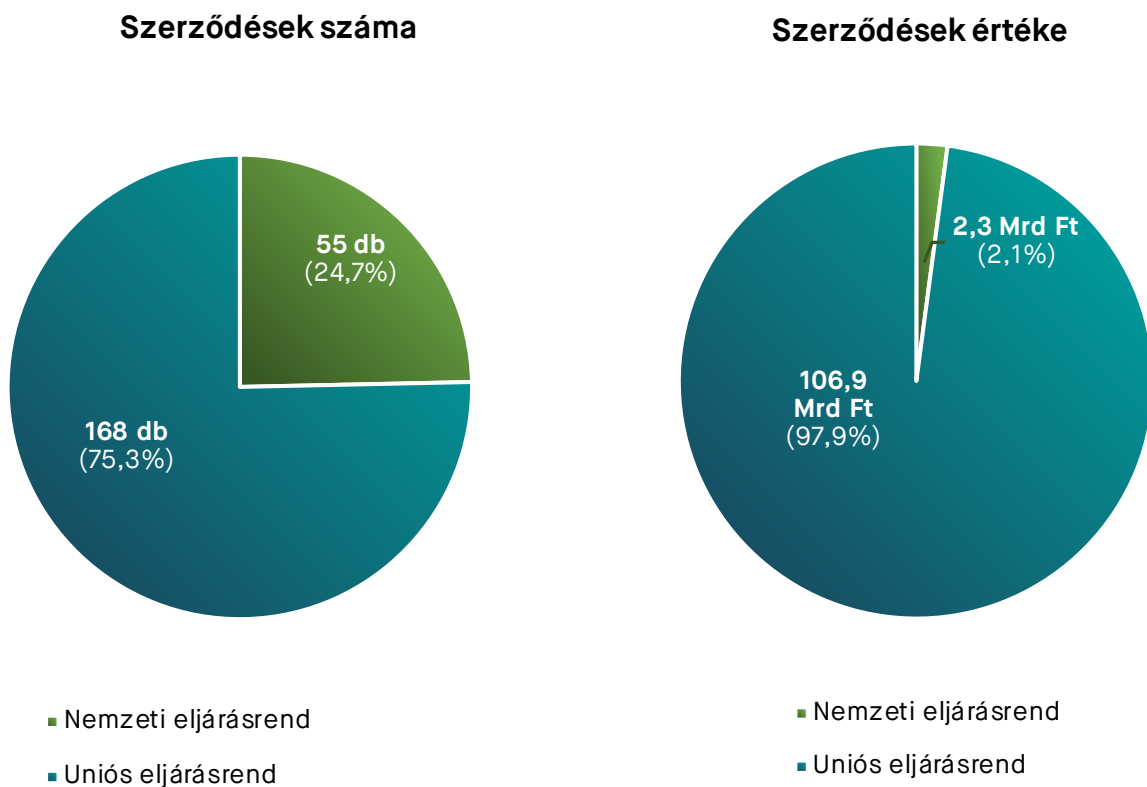
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A szerződések darabszámát az eljárásrendek szerinti megoszlás szerint vizsgálva 2024-ben, a megkötésre került eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések többségét a magasabb értékű uniós eljárásrend keretében (75,3%), míg kisebb hányadukat az alacsonyabb értékű nemzeti eljárásrendben (24,7%) kötötték. Szám szerint ez 168 darab szerződést jelentett az uniós, és 55 darab szerződést a nemzeti eljárásrend keretében.

Amennyiben a szerződések értéke alapján vizsgáljuk a megoszlást 2024-ben, azt látjuk, hogy a megkötésre ke-

rült eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések döntő többségét az uniós eljárásrend keretén belül kötötték, és csak jóval kisebb hányaduk született a nemzeti eljárásrend szerint. Az uniós eljárásrend keretén belül 106,9 milliárd forint összértékben került sor szerződés-kötésre, mely az összes megkötött HNT szerződés 97,9 százaléka, a nemzeti eljárásrend keretén belül pedig csupán összesen 2,3 milliárd forint értékben kötöttek szerződést, ami mindössze 2,1 százalékos hányadot jelentett.

6. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA ELJÁRÁSRENDEK SZERINT 2024-BEN

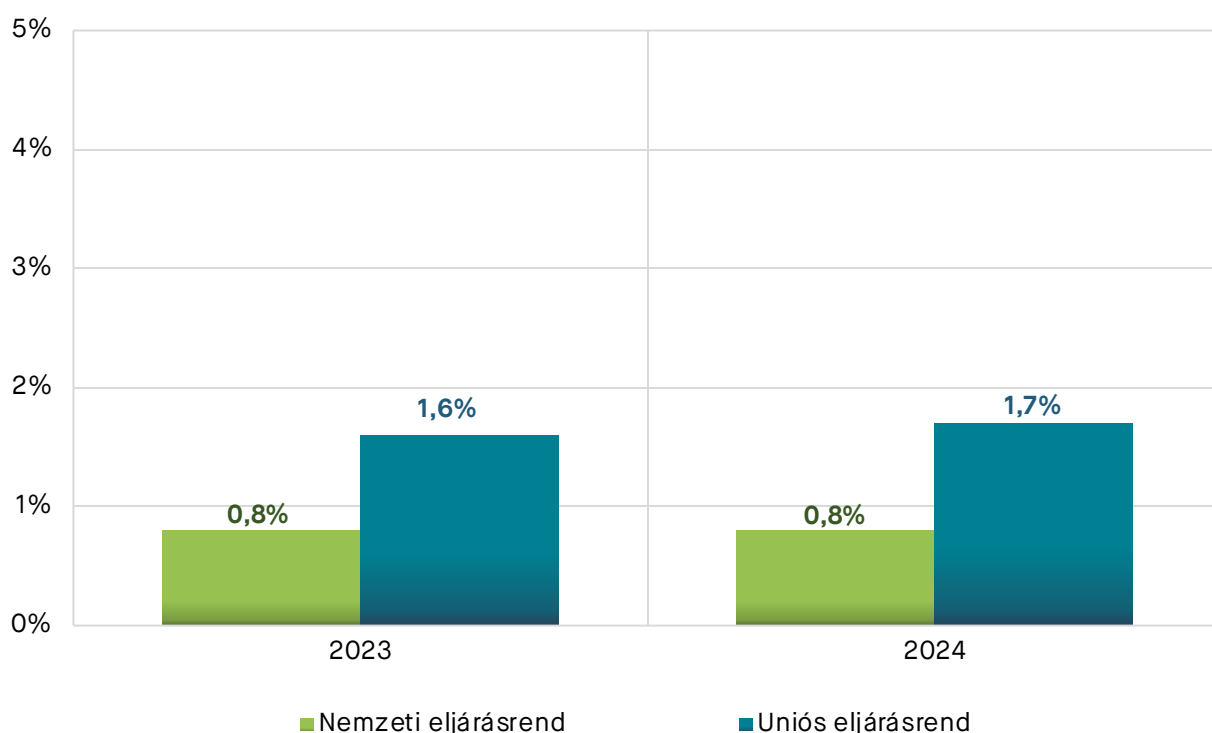
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2024-ben a 6550 darab nemzeti eljárásrendben megkötött szerződésből csupán 55 darab kapcsolódott eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz, azaz a nemzeti eljárásrendben megkötött szerződéseknek csupán 0,8%-a volt HNT szerződés. Az uniós eljárásrendben 9891 darab szerződésből 168 darab volt eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződés, ami az uniós-

eljárásrendben megkötött szerződések 1,7%-a.

A megkötésre került eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések számának aránya a nemzeti eljárásrendben megegyezett az előző év számarányával, az uniós eljárásrendben pedig csupán 0,1 százalékponttal volt magasabb, mint egy évvel korábban.

7. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMARÁNYA A NEMZETI ÉS UNIÓS ELJÁRÁSRENDEN 2023 ÉS 2024 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

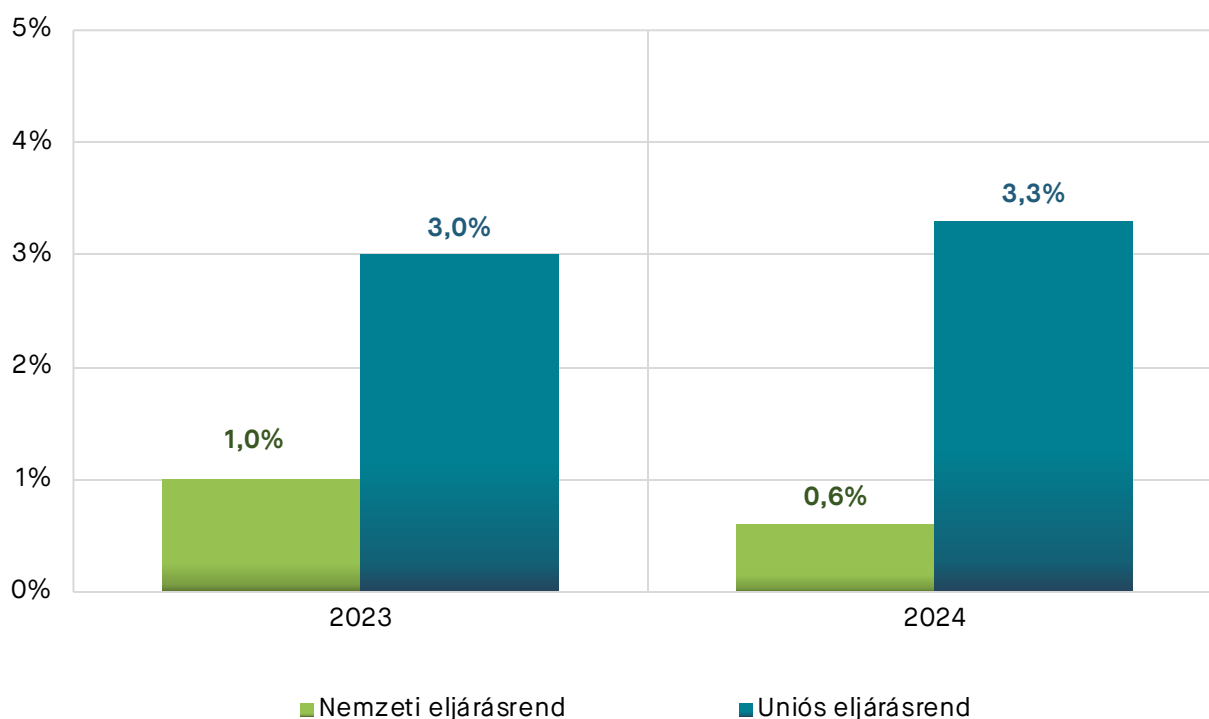
2024-ben összesen 405,4 milliárd forint összértékben került sor szerződéskötésre a nemzeti eljárásrendben, melyből a megkötésre került eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések értéke 2,3 milliárd forint volt, ami a nemzeti eljárásrendben megkötött összes szerződés értékének csupán 0,6 százaléka.

Az uniós eljárásrendben 2024-ben összesen 3286,2 milliárd forint értékben történt szerződéskötés, ebből a megkötésre került eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerző-

dések értéke 106,9 milliárd forint volt, amely az uniós eljárásrendben megkötött szerződések mindössze 3,3 százaléka.

2024-ben a megkötött eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó közbeszerzési szerződések értékének aránya a nemzeti eljárásrendben 0,4 százalékponttal alacsonyabb volt, mint 2023-ban, míg az uniós eljárásrendben megkötött HNT szerződések értékaránya 0,3 százalékkal emelkedett az előző évhez képest.

8. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK ÉRTÉKARÁNYA A NEMZETI ÉS UNIÓS ELJÁRÁSRENDEN 2023 ÉS 2024 KÖZÖTT

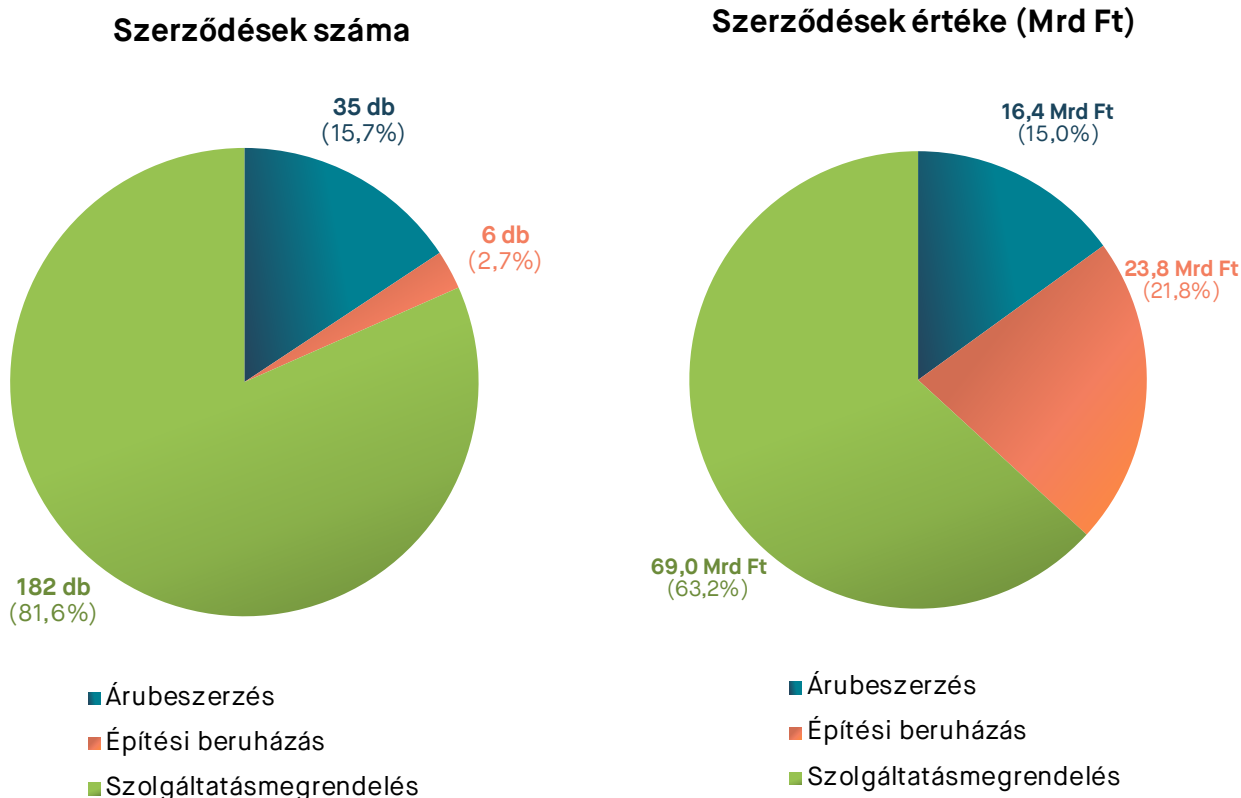

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A HNT szerződéseket a beszerzés tárgya szerint vizsgálva, a közbeszerzési szerződések számát tekintve 2024-ben a legtöbb megkötésre került eredményes hirdetmény nélküli tárgyalásos eljáráshoz kapcsolódó közbeszerzési szerződés szolgáltatásmegrendelés volt, a beszerzések több, mint négyötödét, 81,6 százalékát ebben a tárgyban bonyolították. Az árubeszerzések a beszerzések közel egyhatodát tették ki 15,7 százalékkal, míg az építési beruházások aránya mindössze 2,7 százalék volt.

A közbeszerzési szerződések értékét tekintve szintén a szolgáltatásmegrendelések tették ki a legnagyobb hányadot a beszerzés tárgya szerint, a szerződések közel kétharmadát ebben a tárgyban kötötték 63,2 százalékkal. A második legnagyobb hányadot a szerződések számarányával ellentétben nem az árubeszerzések, hanem az építési beruházások tették ki, 21,8 százalékkal. Az árubeszerzések értékaránya a számarányához hasonlóan alakult, a megkötött szerződések 15 százalékát bonyolították ebben a tárgyban.

9. ÁBRA: AZ EREDMÉNYES HNT ELJÁRÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK (DB) ÉS ÉRTÉKÉNEK (MRD FT) MEGOSZLÁSA A BESZERZÉS TÁRGYA SZERINT 2024-BEN

Forrás: Közbeszerzési Hatóság